

Priština, 5. maja 2017. godine
Br. ref.:RK 1059/17

РЕШЕЊЕ О НЕПРИХВАТЉИВОСТИ

у

слуčaju br. KI23/16

Подносилац

Qazim Bytyqi i ostali

Ustavna ocena trajanja postupka pred Posebnom komorom Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, sudija i
Gresa Caka-Nimani, sudija

Подносилац захтева

1. Zahtev su podneli: Qazim Bytyqi, Musa Muharremi, Lutfi Hyseni, Hysen Ahmeti, Ejup Behluli, Ramadan Goliqi, Selatin Dudaki, Fadil Amiqi, Avdulla Hasani, Brahim Kerak, Sali Xhema, Ymer Kodrolli, Hajriz Haziri, Gani Haziri, Idriz Kopili, Sahit Sahiti, Eshref Curolli, Mefail Kryeziu, Kemajl Shabani i Mustafë Mustafa, svi iz Uroševca (u daljem tekstu: подносиoci захтева), које zastupa advokatska kancelarija Interlex Associates LLC iz Prištine.

Osporena odluka

2. Podnosioci zahteva osporavaju razumnost trajanja postupka pred Žalbenim većem Posebne komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Žalbeno veće).

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je utvrđivanje osnovanosti zahteva podnositelja da su im, navodno, redovni sudovi povredili prava iz člana 31.2 (Pravo na Pravično i Nepristrasno Sudjenje) Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) i člana 6.1 Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLjP) kao rezultat trajanja sudskog postupka.

Pravni osnov

4. Zahtev je zasnovan na članu 113.7 Ustava, članu 47. Zakona o Ustavnom суду Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 29. Poslovnika o radu Ustavnog suda (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

5. Dana 1. februara 2016. godine, podnosioci su podneli zahtev Ustavnom суду Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud). U vreme kada je zahtev podnet, slučaj podnositelja je bio u toku pred Žalbenim većem.
6. Dana 14. marta 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Roberta Carolana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeni od sudija: Snezhana Botusharova (predsedavajuća), Ivan Čukalović i Arta Rama-Hajrizi.
7. Dana 7. aprila 2016. godine, Sud je obavestio podnosioce o registraciji zahteva. Sud je tražio od podnositelja zahteva da do 25. aprila 2016. godine dostave odgovore na sledeća pitanja:
 - A) Kakvo je bilo ponašanje podnositelja zahteva u periodu od četiri (4) godine i pet (5) meseci za koji ste tvrdili su čekali da se odluka donese od strane PKVS? Da li su podnosioci zahteva podneli urgencije PKVS, pre nego što je poslednja navedena donela presudu (SCEL-06-0016 od 23. septembra 2009. godine), ili posle?
 - B) Da li je PKVS odgovorila na urgencije podnete od strane podnosioca zahteva? Ako jeste, molimo vas da dostavite kopije takvih odgovora. Ako nije, molimo vas da komentariše u tom pogledu.
 - C) Što se tiče pravnog sredstva da ospori dužinu postupka kao takvih, da li smatrate da pravni sistem u Republici Kosovo predviđa takvo pravno sredstvo? Molimo vas da obrazložite svoje stanovište o tome.
 - D) Kakvo je vaše mišljenje o tome zašto je postupak bio navodno dug? Ko, kako i šta je po vašem mišljenju doprinelo tome?

8. Istog dana, zahtev je poslat i Posebnoj komori Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Posebna komora). Sud je zahtevao od Posebne komore da do 25. aprila 2016. godine dostavi odgovore na sledeća pitanja:

- A) Da li su podnosioci zahteva ispunili sve uslove prihvatljivosti neophodne za podnošenje zahteva Sudu? Tačnije, da li su podnosioci zahteva iscrpeli sva raspoloživa pravna sredstva u vezi sa njihovim tvrdnjama?
- B) Da li smatrate da je postupak u vezi sa zahtevima podnositelja prevazišao „razuman rok“ da PKVS doneše odluku? Ako je odgovor ne, objasnite zašto smatrate da je ova ustavna garancija poštovana.
- C) Da li smatrate da je došlo do povrede prava podnositelja zahteva „na odluku u razumnom roku, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP? Ako je odgovor ne, objasnite svoje stanovište.
- D) Da li su podnosioci zahteva imali neko pravno sredstvo koje su mogli da iskoriste radi rešavanja svog navoda o „dužini postupka“ pred PKVS? Ako jesu, koje je to pravno sredstvo i da li su ga iskoristili?
- E) Da li su podnosioci zahteva podneli urgencije PKVS, tražeći da se ubrza postupak u njihovom slučaju? Ako jesu, kakav je bio odgovor PKVS na takve zahteve?
- F) Kakvo je bilo ponašanje podnositelja zahteva tokom postupka i da li su doprineli na bilo koji način na takvu navodnu dužinu?

9. Istog dana, zahtev je poslat Sudskom savetu Kosova. Sud je zahtevao od Sudskog saveta Kosova da do 25. aprila 2016. godine dostavi odgovore na sledeća pitanja:

- A) Da li su podnosioci zahteva ispunili sve uslove prihvatljivosti neophodne za podnošenje zahteva Sudu? Tačnije, da li su podnosioci zahteva iscrpeli sva raspoloživa pravna sredstva u vezi sa njihovim tvrdnjama?
- B) Da li su podnosioci zahteva imali neko pravno sredstvo koje su mogli da iskoriste radi rešavanja svog navoda o „dužini postupka“ pred PKVS? Ako jesu, koje je to pravno sredstvo?
- C) Da li smatrate da podnošenje urgencije, kao što podnosioci zahteva tvrde da su uradili, treba ili ne da utiče na delotvorno pravno sredstvo da ospori dužinu postupka? Molimo vas da obrazložite svoje stanovište po ovom pitanju.
- D) Da li smatrate da pravni sistem na Kosovu obezbeđuje pravno sredstvo u vezi sa dužinom postupka? Da li postoji neko pravno sredstvo koje podnosioci zahteva mogu koristiti kada tvrde da su lišeni prava na odluke u razumnom roku, kao što je garantovano članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP?

10. Dana 19. aprila 2016. godine, podnosioci su dostavili odgovore na pitanja postavljena od strane Suda i priložili kopije 5 (pet) zahteva za urgencijom koja su oni podneli Posebnoj komori.
11. Dana 25. aprila 2016. godine, Sud primio odgovor i komentare od strane Posebne komore.
12. Dana 11. maja 2016. godine, Sud je poslao podnosiocima odgovor i komentare koje je primio od Posebne komore i pozvao podnosioce da dostave svoje dodatne komentare ukoliko ih imaju, u roku od 14 (četrnaest)dana.
13. Istog dana, Sud je poslao Posebnoj komori komentare koje je 19. aprila 2016. godine primio od podnositelja i pozvao Posebnu komoru da dostavi dodatne komentare, ukoliko ih ima, u roku od 14 (četrnaest) dana.
14. Dana 16. maja 2016. godine, podnosioci su poslali dodatne komentare na podnesak Posebne komore.
15. Dana 22. maja 2016. godine, Sudski savet Kosova je dostavio svoje odgovore Sudu. Sudski savet Kosova je izjavio da ne komentariše o sudskim odlukama “zato što su sudovi nezavisni u vršenju sudske funkcije”.
16. Dana 24. maja 2016. godine, Posebna komora je dostavila dodatne komentare na podnesak koji su podnosioci podneli Sudu 19. aprila 2016. godine.
17. Dana 2. novembra 2016. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Selvete Gérxhaliu-Krasniqi za sudiju izvestioca, koja je zamenila sudiju Roberta Carolana koji je 9. septembra 2016. godine podneo ostavku. Sastav Veća za razmatranje je ostao nepromenjen.
18. Dana 30. marta 2017. godine, Veće za razmatranje je razmatralo izveštaj sudske komore i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

19. Iz spisa predmeta proizilazi da su svi podnosioci bivši radnici Društvenog preduzeća DP „Mustafa Gega“ iz Uroševca.
20. Tokom 2009. godine, Kosovska agencija za privatizaciju (u daljem tekstu: KAP) je objavila spisak radnika koji su prema primenljivom zakonu bili kvalifikovani da učestvuju u raspodeli 20% od prihoda od privatizacije i likvidacije preduzeća DP „Mustafa Gega“. Podnosioci nisu bili obuhvaćeni ovim spiskom.
21. Meseca juna i jula 2009. godine, podnosioci su podneli žalbe Posebnoj komori, osporavajući konačan spisak radnika sa pravom na 20% od raspodele prihoda.
22. Dana 23. septembra 2013. godine, Specijalizovano veće Posebne komore (u daljem tekstu: Specijalizovano veće) je donelo presudu SCEL-09-0016, kojom je odlučilo da svi (podnosioci) budu uključeni u konačan spisak radnika sa pravom na 20% od raspodele prihoda.

23. KAP je podnела žalbu Žalbenom veću na presudu Specijalizovanog veća od 23. septembra 2013. godine. KAP je dostavila novi dokumentarni materijal kako bi potkrepila svoju žalbu.
24. Dana 16. marta 2016. godine, Žalbeno veće je donelo presudu AC-I.-13-0191 kojom je odbijena žalba KAP i potvrđena presuda SCEL-09-0016 Specijalizovanog veća u vezi sa podnosiocima. Ovom presudom su žalbe podnositelja rešene u poslednjoj instanci.

Navodi podnosioca

25. Podnosioci smatraju da su im redovni sudovi povredili pravo na suđenje u razumnom roku, kao što je garantovano članom 31.2 Ustava i članom 6.1 EKLjP.
26. Podnosioci navode „*da Sud treba da ima u vidu da se ovaj zahtev ne podnosi specifično kako bi se tražila ustavna ocena presude Specijalizovanog veća SCEL-09-0016 i Žalbenog veća AC-I.-13-0191 u njihovim supstancama, nego se traži od suda da utvrdi da odugovlačeni postupak u njegovoj celosti nije u skladu sa ustavnim garancijama.*“
27. Podnosioci zahteva navode “*da je privatizacija društvenih preduzeća ostavila bez posla značajan broj radnika ovih društvenih preduzeća na Kosovu, zakonodavstvom na snazi je predviđeno da zahtevi ovakve prirode budu rešeni ubrzanim procedurama jer je mnogo radnika u izuzetno teškom ekonomskom stanju. U konkretnom slučaju, ono što se smatra razumnim rokom definisano je specifičnim zakonodavstvom privatizacije.*“

Odgovor Posebne komore

28. U svom podnesku od 25. aprila 2016. godine, Posebna komora je navela da je slučaj bio kompleksan, jer u istom slučaju je uključeno 98 žalilaca sa ukupno 48 žalbi protiv konačnog spiska objavljenog od strane KAP-a sa primaocima udela od 20% prihoda od privatizacije DP “Mustafa Goga”. Posebna komora je izjavila da “*ove žalbe je trebalo oceniti pojedinačno, odvojeno i pažljivo zbog njihove senzitivne prirode.*”
29. Pored toga, Posebna komora je navela da “[...] uzimajući u obzir žalbene tvrdnje Agencije za Privatizaciju, Žalbenom veću je bilo potrebno više vremena da doneše svoju odluku uzimajući u obzir sve podnosioce pojedinačno, zbog osetljivosti slučaja. Štaviše, Posebna komora je generalno preopterećena – sa više od 21,974 nerešenih slučajeva svih vrsti, koji su u njenoj nadležnosti, ali sud preduzme sve neophodne mere da rešava sve slučajeve imajući u vidu urgenciju i prioritete.”
30. Štaviše, Posebna komora je navela i da “*veliki broj dokumenta koji se odnosi na postupak doprinosi trajanju postupka, posebno pošto je zakonom obaveza za obezbeđivanje prevoda je prebačena na Posebnu komoru (član 25.8 Aneksa ZPK, izmenjenog. U predmetima SCEL žalbe i svi dokumenti žalilaca kao i u predmetnom slučaju su uvek bila prevodjena od strane Posebne komore.*”

31. Pored toga, Posebna komora je navela da "Posebna komora je generalno preopterećena – sa više od 21974 slučajeva svih vrsti koji su u njenoj nadležnosti i još su u toku. Aktivnost Posebne komore je ometano nedostatkom i velikim fluktuacijama personela, uglavnom sudija, dok se broj SCEL slučajeva i svih tužbi i žalbi se kontinuirano povećava zbog ekskluzivnih nadležnosti Posebne komore u pitanjima privatizacije (član 4 Zakona PKVS). Iako je Posebna komora zaključila 13389 slučajeva tokom perioda od 1. januara 2009. godine do 31. marta 2016. godine, trenutno su u toku 21974 slučajeva. Zbog visokog i kontinuiranog toka, broj slučajeva koji su u toku se povećava."
32. Posebna komora je navela da su podnosioci zahteva imali dostupna pravna sredstva protiv nerazumnog odgovlačenja postupka. Član 10.12 Zakona br. 04/L-033 o Posebnoj komori predviđa da:

"Ako sud, specijalno veće, poveće ili sudija pojedinac ne donešu odluku ili presudu u roku utvrđeno zakonom ili, ako takav rok nije utvrđen zakonom u razumnom roku, žalbeno veće na zahtev bilo koje stranke, izdaje naredbu dotičnom суду, specijalnom veću, podveću ili sudiji pojedincu da doneše presude ili odluku pravnoj stvari u roku od deset (10) radnih dana."

33. Štaviše, Posebna komora je navela da su podnosioci mogli podneti nezvaničnu „urgenciju“ zahtevajući ubrzanje postupka. Iako je Posebna komora priznala da su podnosioci u stvari podneli bar jedan zahtev za „urgenciju“, Posebna komora je pokazala da nije odgovorila na to. Posebna komora je priznala da svako odlaganje postupka pred Specijalizovanim većem ili Žalbenim većem nije prouzrokovano radnjama podnositelja.

Odgovor podnositelja

34. Kao odgovor na podnesak Posebne komore, podnosioci izjavljaju da su pravna sredstva koja sadrži član 10.12 Zakona o Posebnoj komori primenjiva u situacijama gde su sudija ili Veće Posebne komore doneli odluku, ali nisu uspeli doneti pismenu presudu u predviđenom roku. Podnosioci su naveli da se to ne primenjuje u njihovom slučaju, gde nije bilo odluke.
35. Štaviše, podnosioci opovrgavaju izjavu da nisu podneli "urgencije" za ubrzanje postupaka. Podnosioci tvrde da su posetili Posebnu komoru u brojnim prilikama da bi usmeno zatražili ubrzavanje postupaka, a i takođe su dostavili dva pisma zahteva za „urgenciju“ Specijalizovanom veću, i tri zahteva za „urgenciju“ Žalbenom veću koji se bave ovim slučajem. Podnosioci tvrde da nisu primili nikakav odgovor na njihove "urgencije".
36. Podnosioci su takođe odbacili argumente Posebne komore koji se odnose na kompleksnost slučaja i obim broj slučajeva Posebne komore. Podnosioci citiraju sudske praksu Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) da bi istakli da je dužnost države da organizuje svoj pravni i sudske sisteme na takav način da se garantuje pravo da svako lice dobije sudske odluke u razumnom vremenskom roku i da argument o preteranom broju predmeta ne može služiti kao opravdanje (vidi: presudu ESLJP u *Scordino protiv Italije*

(br. 1) [GC], § 183, *Surmeli protiv Nemačke* [GC], § 129; *Vocaturo protiv Italije*, § 17; i *Cappello protiv Italije*, § 17).

37. Konačno, što se tiče važnosti slučaja podnosioci navode da je Posebna komora sasvim svesna da su svi podnosioci uglavnom stari i da je trebalo obratiti posebnu pažnju tokom bavljenja ovim slučajem. Podnosioci navode da je dvoje podnositelja umrlo od kad je ovaj postupak počeo i da neće moći da lično imaju korist od svojih žalbi.

Prihvatljivost zahteva

38. Sud prvo ispituje da li su podnosioci zahteva ispunili uslove prihvatljivosti, predviđene Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
39. U tom smislu, Sud se poziva na član 113.1 i 113.7 Ustava koji propisuje:

„(1) Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

(7) Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”

40. Sud primećuje da Posebna komora navodi da su podnosioci zahteva imali dostupna pravna sredstva za ubrzanje postupka koja oni nisu koristili. Posebna komora citira član 10.12 Zakona br. 04/L-033 o Posebnoj komori.
41. Sud primećuje da podnosioci osporavaju ovo sredstvo navodeći da je to primenjivo samo nakon što je doneta odluka od strane suda, kako bi se od tog suda zahtevalo da izda pismenu kopiju svoje odluke. Podnosiocu naglašavaju da njihove tvrdnje se odnose na ubrzanje postupka kada još nije doneta nijedna sudska odluka. Prema tome, oni tvrde da pravno sredstvo predloženo od strane Posebne komore nije bilo primenjivo u njihovom slučaju, jer u vreme kada su podneli zahtev, oni su čekali na odluku Žalbenog veća o njihovim žalbama.
42. Sud primećuje da član 10.12 Zakona br. 04/L-033 o Posebnoj komori jasno pokazuje da se odnosi na situaciju kada sud, specijalizovano veće, podveće ili sudija pojedinac, „*ne uspeva da doneše odluku ili presudu*”. Štaviše, član predviđa vlast Žalbenog veća da izdaje naredbu tom sudu, veću ili sudiji „*da doneše presudu ili odluku u roku od deset (10) radnih dana*”.
43. Stoga, Sud smatra da se ovaj član odnosi specifično na pitanje „*izdavanje*” odluke koja je već bila doneta, a ne donošenje odluke od strane suda, veća ili sudije.
44. Sud podseća da su podnosioci podneli zahtev pre nego što je Žalbeno veće donelo konačnu odluku o njihovom slučaju. Kasnije je Žalbeno veće donelo svoju konačnu odluku u slučaju podnositelja.
45. U ovim okolnostima, Sud zaključuje da ovo sredstvo predviđeno članom 10.12 Zakona br. 04/L-033 o Posebnoj komori nije bio primenjivo u okolnostima

podnositaca, i ne bi bilo adekvatno delotvorno pravno sredstvo za ubrzanje donošenja odluke u njihovom slučaju.

46. Posebna komora, takođe, tvrdi da su podnosioci mogli podneti takozvanu „urgenciju“ Specijalizovanom veću i Žalbenom veću zahtevajući da se njihov zahtev razmatra urgentno. Podnosioci su naglašavali da su uputili ovim dvema većima najmanje 5 (pet), ali nije bilo rezultata.
47. Sud primećuje da se Posebna komora poziva na „urgencije“ kao „neformalno“ sredstvo. Posebna komora nije pokazala koje pravne odredbe regulišu korišćenje „urgencije“. Sud takođe primećuje da je Posebna komora priznala da su podnosioci podneli barem jedan zahtev „urgencije“, ali da nije bilo nijednog odgovora.
48. Sud podseća da, prema članu 113.7 Ustava, pojedinci si ovlašćeni da pokrenu povredu njihovih ustavnih prava, *„samo kada su iscrpeli sva pravna sredstva, regulisana zakonom.“*
49. Sud smatra da se „urgencija“ ne kvalifikuje kao „pravno sredstvo regulisano zakonom“, jer je samo neformalna praksa koja nije predviđena nijednim zakonom, niti je adekvatno, a ni delotvorno za rešenje žalbi podnositaca.
50. Prema tome, Sud nalazi da su podnosioci iscrpeli sva pravna sredstva predviđena zakonom.
51. Takođe, Sud u nastavku treba da oceni da li su podnosioci zahteva precizirali svoj zahtev, kao što je propisano članom 48. [Tačnost podneska] Zakona koji predviđa:

"Podnositac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnositac želi da ospori."

52. Štaviše, Sud uzima u obzir stavove (1) d) i (2) b) pravila 36 [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika, koji predviđa:
 - (1) *Suduje dozvoljeno da rešava zahtev:*
[...]
d) aka je zahtev prima facie opravdan ili nije očigledno neosnovan.
 - (2) *Sud proglašava zahtev kao očigledno neosnovan kada zaključi:*
[...]
b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava..."
53. Što se tiče navoda podnosioca o kršenjima ustavnih prava i sloboda, Sud primećuje da podnosioci ukazuju na to da je zbog dužine trajanja predmetnog postupka došlo do povrede prava na pravično suđenje iz člana 31.2 (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) Ustava i člana 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLjP.

Član 31.2 (Pravo na pravično i nepristrasno suđenje) Ustava

“[...]

2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje u razumnom roku...”

Član 6.1 (Pravo na pravično suđenje) EKLjP

“1. Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku...”

54. Kako bi proverio osnovanost navoda podnosiča o povredama ustavnih prava i sloboda koje se odnose na donošenje odluka u razumnom roku, Sud će se baviti: i) utvrđivanjem perioda trajanja celokupnog postupka pred nadležnim institucijama ii) relevantnim principom iii) analiziranjem razumnosti trajanja postupka.

i) Period koji se uzima u obzir

55. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da su meseca juna i jula 2009. godine podnosioci podneli žalbe Posebnoj komori na konačnu listu radnika sastavljenu od KAP u kojoj oni nisu bili uključeni kao kvalifikovani radnici koji su ostvarili pravo na ideo od 20 % ostvarenih od privatizacije DP „Mustafa Gega“.
56. Prilikom utvrđivanja vremenskog perioda koji se uzima u obzir Sud će računati početak postupka, mesec jun 2009. godine. Kao datum za kraj postupka Sud će uzeti 16. mart 2016. godine kao dan kada je Žalbeno veće donelo pravosnažnu presudu kojom je rešilo predmet spora podnosiča.
57. Dakle, Sud primećuje da je period koji treba da uzme u razmatranje vezano za navode podnosiča o povredi člana 31.2 Ustava u vezi sa članom 6.1 EKLjP, 6 (šest) godina i 9 (devet) meseci.

ii) Relevantni principi

58. Sud, pre svega, ističe da se prema konzistentnoj praksi Evropskog suda za ljudska prava (u dalnjem tekstu: ESLjP), razumnost dužine trajanja postupka mora oceniti u svetlu okolnosti pojedinačnog predmeta, vodeći računa o kriterijumima uspostavljenim sudskom praksom ESLjP, a naročito: (a) o složenosti predmeta (b) ponašanju strana u postupku i (c) ponašanja nadležnog suda ili drugih javnih vlasti, kao i (d) o značaju koji konkretna pravna stvar ima za podnosiča (vidi: presudu ESLjP, od 7. februara 2002. godine, *Mikulić protiv Hrvatske*, aplikacija broj 53176/99, paragraf 38).

iii) Analiza razumnosti trajanja postupka

59. Sud zapaža da se u konkretnom slučaju radi o postupku u kome podnosioci osporavaju to što nisu uključeni u spisak raspodele 20% od privatizacije DP „Mustafa Gega“, na koje oni misle da imaju pravo.
60. Što se tiče kompleksnosti slučaja, Sud primećuje da Posebna komora proglašava da se slučaj odnosi na 98 žalilaca i pokriva 48 različitih žalbi. Posebna komora je navela da je svaka žalba zahtevala pojedinačnu, posebnu i pažljivu ocenu zbog osetljive prirode žalbi. Štaviše, Posebna komora je navela da je bio ogroman broj dokumenta za koji je bio potreban prevod i za šta je bilo potrebno dodatno vreme.
61. Sud primećuje da podnosioci osporavaju da je slučaj posebno kompleksan, jer većina žalbi je bila u suštini ista.
62. U ovim okolnostima, Sud smatra da je slučaj razumno kompleksan.
63. Što se tiče ponašanja stranaka u slučaju, Sud primećuje da je Posebna komora priznala da podnosioci zahteva nisu učinili ništa u vezi sa odloženim postupcima. Pored toga, podnosioci su naveli da su posetili Posebnu komoru u brojnim prilikama i da su dostavili najmanje pet „urgencija“ većima Posebne komore koji su se bavile slučajem.
64. U datim okolnostima, Sud smatra da se kašnjenja u postupcima ne mogu pripisati podnosiocima.
65. Što se tiče ponašanja relevantnog suda i ostalih javnih vlasti, Sud primećuje da Posebna komora tvrdi da je preopterećena poslom i da su potrebne mnoge administrativne radnje, kao što je prevod dokumenta i provera i upoređivanje dokumenta u svakoj fazi postupaka, kako bi se procesuirali slučajevi.
66. Sud primećuje da podnosioci osporavaju validnost argumenta o obimu posla da bi se opravdalo nerazumno odlaganje sudskih postupaka.
67. Sud podseća da, shodno sudskoj praksi ESLJP, kašnjenja koja su ponekad prouzrokovana prekomernim obimom posla sudova mogu biti prihvatljiva ukoliko nisu preduga i ako vlasti preduzimaju razumne mere da uspostave red prioritetnih slučajeva na osnovu njihove urgencije i važnosti (vidi: *mutatis mutandis*, presuda ESLJP, od 13. jula 1983. godine, *Zimmerman i Steiner protiv Švajcarske*, podnesak br. 8737/79, paragrafi 27-32).
68. U kontekstu složenosti slučaja, kao i obaveza da se ispune svi proceduralni uslovi, Sud primećuje da je Specijalizovano veće zaključilo svoje postupke presudom o meritumu nakon 4 (četiri) godine i 3 (tri) meseca.
69. Sud, dalje, primećuje da je jedna žalba uložena od strane KAP-a protiv prvostepene presude Specijalizovanog veća. Ova žalba je uložena u zakonskom roku i pružila je nove činjenice i dokaze koje je Žalbeno veće trebalo da upoređuje i proverava sa relevantnim institucijama.

70. Sud primećuje da je Žalbeno veće donelo presudu o žalbi 16. marta 2016. godine i time rešilo spor podnositaca pravosnažnom presudom. Postupci pred Žalbenim većem su trajali 2 (dve) godine i 5 (pet) meseci.
71. Sud primećuje da u okviru ukupnog perioda od 6 (šest) godina i 9 (devet) meseci Posebna komora je donela dve presude o meritumu slučaja uključujući 98 žalilaca i 48 žalbe. Broj proceduralnih mera je uključio i prevod i proveru ogromnog broja dokumenata, i da je bilo potrebno da slučaj bude individualizovan i specifičan za svaki od 98 žalilaca.
72. U ovakvim okolnostima, Sud smatra da dve instance nadležnosti Posebne komore vrše svoje postupke sa razumnom pažnjom.
73. U vezi toga šta je bio rizik za podnosioce zahteva u ovom sporu, Sud primećuje da se žalba podnositaca odnosi na ideo prihoda privatizacije preduzeća gde su oni radili i koje je pod sistemom društvenog vlasništva bilo delimično u njihovom vlasništvu.
74. Stoga, Sud smatra da je očekivanje da dobiju sumu novca bilo od značajne važnosti za njihove živote, ali nije bilo toliko važne prirode da je potrebna posebna urgencija od strane sudova.
75. Kao zaključak, Sud nalazi da se celokupno trajanje postupaka pred Specijalizovanim većem i Žalbenim većem Posebne komore od 6 (šest) godina i 9 (devet) meseci ne može se smatrati nerazumno, imajući u vidu složenost slučaja, ponašanje stranaka i šta je bio rizik za podnosioce (vidi: *mutatis mutandis*, presuda ESLJP, od 27. juna 2000. godine, *Frydlender protiv Francuske*, br. 30979/96, paragrafi 43-46; i presuda ESLJP od 8. juna 2006. godine, *Sürmeli protiv Nemačke*, br. 75529/01, paragrafi 128-134).
76. Stoga, Sud zaključuje da podnosioci nisu potkrepili svoju žalbu da je njihovo pravo na utvrđivanje njihovih prava i obaveza u razumnom roku, kao što je i garantovano članom 31 (2) Ustava i članom 6 (1) EKLJP, bilo povređeno.
77. Shodno tome, zahtev je očigledno neosnovan na ustavnoj osnovi i treba se proglašiti neprihvatljivim u skladu sa pravilom 36 (1) d) i (2) b) Poslovnika.

IZ OVIH RAZLOGA

Ustavni sud Kosova u skladu sa članom 113. 1 i 7 Ustava, članom 48. Zakona i pravilima 36 (1) (d) i (2) b) Poslovnika o radu, na zasedanju održanom 30. marta 2017. godine jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu u skladu sa članom 20.4 zakona i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah

Sudija izvestilac

Selvete Gërxhaliu-Krasniqi

Predsednica Ustavnog suda

